

Гонтаренко Людмила Олександрівна, доцент кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін Національного університету цивільного захисту України

Кобець Антон Сергійович, курсант навчально-наукового інституту цивільного захисту, Національний університет цивільного захисту України

СУЧАСНІ СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ ЯК ЧИННИК МОДЕРНІЗАЦІЇ ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДСНС УКРАЇНИ

Сучасний розвиток українського суспільства відбувається в умовах системних трансформацій, що охоплюють політичну, соціально-економічну та інформаційну сфери. Доцільно висунути припущення, що визначальним чинником цих змін є не лише глобалізаційні процеси та воєнні виклики, а й інтенсивна цифровізація, яка зумовлює формування нової якості соціальних взаємодій. Як зазначає Вікторія Копанєва, у цифровому середовищі комунікація трансформується в інтерактивний процес, що забезпечує не лише передачу інформації, а й організацію спільної діяльності та знань. У цьому контексті соціальні комунікації набувають статусу стратегічного ресурсу розвитку суспільства [3].

В умовах воєнних викликів та гібридних загроз роль комунікацій істотно зростає. Сучасні українські дослідження доводять, що комунікації виступають важливим інструментом забезпечення національної безпеки, оскільки впливають на громадську думку, формують соціальну стійкість та протидіють дезінформації. У цьому аспекті вони розглядаються як складова інформаційної безпеки держави, що визначає ефективність функціонування сектору цивільного захисту [1; 6].

Виходячи з цього, логічним є припущення про необхідність модернізації гуманітарної підготовки фахівців ДСНС України. Традиційні підходи до гуманітарної освіти вже не відповідають сучасним вимогам. Як підкреслюють сучасні науковці, комунікативна компетентність стає ключовою складовою професійної діяльності у сфері безпеки, оскільки забезпечує ефективну взаємодію в кризових ситуаціях та прийняття обґрунтованих рішень [7].

Подальший аналіз сучасних досліджень свідчить про активний розвиток мультимедійних технологій як складової соціальних комунікацій. Зокрема, Валентин Вареник зазначає, що мультимедійні інформаційні продукти мають високий соціокомунікативний потенціал, оскільки поєднують різні канали впливу та формують нові способи сприйняття інформації [1]. Це зумовлює перехід до поліканальної моделі комунікації, де цифрові платформи відіграють провідну роль. Разом із тим цифровізація породжує нові виклики, серед яких особливого значення набуває проблема цифрового суверенітету. У сучасних аналітичних дослідженнях Національний інститут стратегічних досліджень підкреслюється, що держава повинна забезпечувати контроль над інформаційним простором і захист національних інтересів в умовах інформаційної війни [2]. Це свідчить про необхідність інтеграції інформаційної безпеки у систему підготовки фахівців сектору безпеки.

Водночас сучасні дослідження акцентують увагу на ролі соціальних комунікацій у забезпеченні сталого розвитку. Українські науковці підкреслюють, що комунікація виконує не лише інформаційну, а й соціально-регулятивну функцію, сприяючи формуванню відповідальної поведінки, довіри та соціальної стабільності [4; 6]. У цьому контексті особливого значення набуває розвиток комунікативної культури фахівців

ДСНС. Крім того, сучасні наукові дослідження 2024–2025 років свідчать про суттєвий вплив війни на трансформацію наукових і соціальних комунікацій. Відзначається зростання ролі цифрових платформ, дистанційної взаємодії та міжнародної співпраці як основних механізмів обміну інформацією [5]. Це підтверджує необхідність адаптації професійної підготовки до нових умов інформаційного середовища.

Отже, гуманітарна підготовка фахівців ДСНС України має базуватися на міждисциплінарному підході, що поєднує соціальні комунікації, психологію, соціологію та інформаційні технології. Такий підхід забезпечує формування системного мислення, здатності до критичного аналізу інформації та ефективного прийняття рішень у кризових умовах [7].

Таким чином, результати аналізу сучасних наукових праць (2021–2026) підтверджують, що соціальні комунікації є ключовим чинником розвитку інформаційного суспільства та модернізації системи підготовки фахівців сектору безпеки. Їх інтеграція у гуманітарну підготовку працівників ДСНС України сприятиме підвищенню ефективності професійної діяльності, забезпеченню інформаційної безпеки та формуванню стійкості суспільства до сучасних викликів.

Список використаної літератури

1. Вареник В. В. Інформаційні технології та соціальні комунікації. *Вісник Національного технічного університету України «КПІ імені Ігоря Сікорського»*. Серія: Соціальні комунікації. Київ, 2023. № 4. С. 112–120.
2. Інформаційна безпека України: сучасні виклики та загрози / Національний інститут стратегічних досліджень. Київ : НІСД, 2023. 180 с.

The Great Sphinx Scientific Summit 2026: Multidisciplinary Research, Digital Sovereignty and Global Sustainable Progress. Proceedings of International Scientific and Practical Conference. April 30 2026 in Cairo University, Egypt (Giza Campus)

3. Копанєва В. В. Наукова комунікація в цифровому середовищі. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. Київ, 2023. № 67. С. 45–58.

4. Професійна підготовка фахівців сектору безпеки: сучасні підходи / за ред. О. Ткаченка. Харків : Національна академія Національної гвардії України, 2023. 280 с.

5. Розвиток науки та комунікацій в умовах війни / за ред. І. Костирко. Київ : Державний університет телекомунікацій, 2025. 210 с.

6. Соціальні комунікації в умовах цифрового суспільства : кол. монографія / за ред. О. Холодавської. Київ : Вид-во КНУ імені Тараса Шевченка, 2022. 320 с.

7. Соціальні комунікації в умовах воєнного стану : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. / за ред. Н. Габор. Львів : Liha-Pres, 2024. 256 с.